

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Narocnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11953 — Telefon št. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v soboto, dne 9. marca 1935.

Štev. 28.

Moderna bajka brez konca

Stare bajke so dostikrat pripovedovale o škrtih, ki so po noči od vseh ljudi preganjani siroti napravili vse delo, da je mogla uboga sirota tudi najtežjo nalogo opraviti tako, da je strmel ves svet. Pa še mnogo večje in težje čudeže so znali napraviti ti škrti. Kar čez noč so postavili gradove, zgradili moste in komur so bili naklonjeni ti dobri škrti, ta je mogel mirno ležati, ker so vse delo zanj opravili ti škrti.

V moderni dobi doživljamo podobno bajko o čudežni delujoči škrtih, samo da je konec moderne bajke žalosten, do čim je bil v bajkah vedno vesel. Tudi danes je vedno več takšnih škrtov, ki opravljajo delo mesto ljudi, a danes je ta žalostna razlika, da ljudje tega dela škrtov niso več veseli, ker izgubljajo zaradi tega dela kruh in zaslužek.

A vendar opravljajo tudi ti moderni škrti stroji naravnost čudežne stvari. Da se omejimo le na iznajdbo enega takšnega modernega čarovnika, Angleža Northropa, ki je iznašel statve, ki delajo same. Ni treba tem njegovim statvam dati nič drugega ko bombaž in olje, pa delajo, ko za stavo. In delajo skoraj same, pa tudi čisto same. Dva mehanika in za vsak primer še dva pomožna delavca — in da bo več osebja — še en nadzornik pa dela 41 Northropovih statev, kakor da bi bilo namazano. In če je konec delovne dobe in delajo statve še v polnem obsegu, morejo mehanika, pomožna delavca in nadzornik brez skrbi oditi, ker se te statve ustavijo same, kakor hitro so podelale ves bombaž. Delajo torej res same.

Dosežen je tako prav za prav največji ideal, ki si ga je človek sploh mogel misliti, da se mu ustvarjajo dobrine brez njegovega dela kar same od sebe. A vendar ne ustvarja ta moderna Koromandija nobenega uspeha. Kajti čim več delajo ti nobenežni škrti, tem večja postaja beda človeka, ker vsak tak stroj jemlje celi vrsti ljudi možnost do zaslužka in obstoja. Moderna bajka nima pravega konca. Priključila je sicer na dan škrate, ne zna pa izkoristiti njih dela. Mesto v blagoslov postaja to delo ljudem v prokletstvo.

In tako vidimo, da doživljamo največjo krizo v času, ko je vseh dobrot preveč, ko ljudje ne vedo, kam s temi dobrotami, ko istočasno milijoni in milijoni pogrešajo tudi to, kar jim je neobhodno potrebno za golo življenje. Noč in dan nam delajo stroji, ti moderni škrti, a njih dela ne znamo izkoristiti. Mesto da bi njih delo služilo vsem v povečanje udobja, ustvarja to delo same nove težave, da bi skoraj bili na boljšem, če s temi dobrotami škrtov sploh ne bi bili obdarjeni. Znali smo dvigniti proizvodnjo na najvišjo stopnjo, znali smo olajšati to proizvodnjo do najvišje mere, ne znamo pa si razdeliti dobrot te do skrajnosti olajšane in stopnjevale proizvodnje.

In v tem je ves veliki problem sedanje dobe in edino v rešitvi tega problema je izhod iz sedanje zagate. Treba najti način, da se višek proizvodnje v enih krajih vrzava s pomanjkanjem plodov te proizvodnje na drugih krajih. Obe ti nalogi sta enako težki in veliki, dočim smo doslej smatrali kot važno in veliko le nalogo proizvodnje. Zato smo pozabili, da tudi proizvodnja ni sebi samemu namen, temveč da mora vedno biti v službi človeškega blagostanja. In tej službi je treba proizvodnjo podrediti.

Ni pa to lahka in enostavna naloga, ker treba je skoraj ves svet gospodarsko organizirati v eni enoti in nato po načrtu razdeliti proizvodnjo in potrošnjo tako, da ne bo treba viškov proizvodnje uničevati, temveč da jih bodo deležni oni, ki trpe na njih pomanjkanje.

V sedanjih časih vseh mogočih nasprotstev seveda ni niti misliti na to, da bi bila takšna ves svet obsegača gospodarska organizacija sploh mogoča. Toda vsak narod more pričeti z organizacijo svojega narodnega gospodarstva v tej smeri in s tem ciljem. Toda tudi ta, le na en narod omejena organizacija je mogoča le, če se izvaja po načrtu in tako prihajamo zopet do načrtnega gospodarstva, ki bo kontroli-

rano delo strojev in tudi vse druge proizvodnje, da te ne bi postajale niti za enega človeka nesreča.

Moderni bajki moramo dati srečen zaključek in vesel konec. Samo z načrtnim gospodarstvom moremo to doseči in zato bo delo modernih škrtov vsem ljudem v blagoslov šele takrat, kadar bo načrtno gospodarstvo že veljalo kot zakon.

Varčevanje ni tezavrecanje

Pomembne besede guvernerja čl. Narodne banke dr. Engliša

V prilogi »Prager Tagblatt« je bil objavljen naslednji tehtni članek bivšega češkoslovaškega finančnega ministra in sedanjega guvernerja Narodne banke dr. Engliša, ki se glasi:

»Teorija in stoletna izkušnja dokazujeta velik pomen varčevanja in ustvarjanja kapitala za gospodarski napredek in zato bi človek mislil, da bi moralo biti že odveč še pisati o teh stvareh. Toda še nikdar ni bilo toliko varčevanje razjedajočih sil na delu, kakor sedaj, in če se danes govori o varčevanju, je mnogo bolj potrebno in važno nastopiti proti tem silam, kakor pa se obračati na varčevalce.

Poskušaj se naslikati varčevanje kot silo, ki zavira kupno moč prebivalstva na škodo proizvodnje ter označiti potrošnjo za vsako ceno (celo ono na upanje) kot gospodarsko čednost. Pri tem pa se pozablja, da varčevanje in tezavrecanje ni eno in isto in da omogočajo prihranjeni kapitali ustvarjanje naprav, ki v bodočnosti zmanjšujejo delovno breme in blagostanje povisujejo in da s tem tudi prihranjeni kapitali na svoj način pripomorejo k novi proizvodnji.

Če bi se potrošil ves narodni dohodek, kje naj bi se vendar vzel kapital za investicije? Tudi na to vprašanje ve preje omenjena idejna smer za odgovor: za investicije naj se dobi denar s tiskom in emisijo bankovcev, kar je vendar mnogo hitreje in lažje kakor pa čakanje na z-

varčevanjem zbrane kapitala. Naj se utemeljuje ta zahteva s pomanjkanjem krožečih sredstev ali naj se krije z različnimi kreditnimi oblikami, ki naj zakrijejo njen inflacionistični značaj, je vendar neovrgljivo, da daje ta metoda državi ali drugemu investitorju za večjo količino papirja milijardne vrednote, ki pa bi jih bilo treba vzeti kje drugje. Vzete bi bile iz realnega dohodka delavca in stalnih nameščencev, upokoencev in rentirjev itd. z inflacionistično podražitvijo življenja, (kajti podjetje prinaša dvig cen tudi dvig denarnega dohodka). Ali ni to zopet prihranek? Da, toda enostransko izsiljeni prihranek, ki se nikdar ne povrne. Na vse zadnje je vendar treba kapital ustvarjati zopet z varčevanjem. Toda ta metoda razlašuje obenem prejšnje prostovoljne prihranke, ker jih razvrednoti! Ali pa je mogoče s takšno ideologijo dvigniti čut za varčevanje?

Če se hočejo imeti prihranki, tedaj je treba vzbuditi zaupanje in se zato ne sme izpodkopavati sigurnost denarne stabilnosti. Pa tudi vsako drugo poseganje v pravno in lastniško varnost pri nas navadno le z delom ali odrekam pridobljenega premoženja uničuje možnost nastajanja kapitala, ki je baš sedaj za naše gospodarske in socialne namene tako nujno potreben.

Delo za varčevanje se mora danes pričeti z bojem proti vsem varčevanje razkrajajočim silam.

Ženeva in njene kulise

Predavanje generalnega tajnika industrijskih korporacij dr. D. Čučina v Ljubljanskem klubu

III.

Socialno-politično delo D. N.

Socialno-humano delo D. N. je zelo raznovrstno in obsega vprašanje opija, trgovino z belim blagom, zaščito mladine in posebej še zaščito mladine in žen z Bližnjega vzhoda, boj proti pornografiji, vprašanje beguncev (tako imenovana Nansenova komisija, kateri imam čast tudi jaz pripadati) itd. Način, kakor se obravnava vsa ta vprašanja, je dal dostikrat povoda za upravičeno in tudi neupravičeno kritiko.

Zlasti se je grajalo, da manjka pri obravnavanju opijskega vprašanja vsaka iskrenost. Vagon papirja se je načelkal s statističnimi podatki o proizvodnji in predelavi opija, o izvozu in potrošnji različnih opiatov, in cela vezuvska lava govorov se je razlila o pravilnosti in nepravilnosti teh števil, preden se je sploh začelo razpravljati o bistvu vsega vprašanja. Ko pa se je končno diskusija le začela, se je začela obenem diplomatska vojna onih, ki sicer javno obsojajo proizvodnjo, kupčijo in potrošnjo opija, kokaina, heroína, morfina in drugih drog, ki pa imajo obenem monopol na predelavo in trgovino teh drog. Zastopnik dežele solnce in smehljaja je javno obtožil te države, da ščitijo tihotapstvo s temi mamili ter da dajejo tem tihotapcem pribežališče v svojih eks-teritorialnih koncesijah. Bila je to prava »bataille de fleurs rhetoriques« med lastniki ali zakupci Bodlerovega umetnega

raja in angeli, ki so odvrčali duše od vstopa v ta lažnivi raj.

Nič ni težje kakor pobijati trgovino z belim blagom, pa tudi nič potrebnejše. Žalibog pa se s tem problemom bavijo in o njem sklepajo v komisiji večinoma dame, ki niso nikdar bile v izkušnji niti zaradi svojih prevelikih čarov niti zaradi pomanjkanja denarja. Walther Rode je nazval te dame »Die Gardedamen der Mädchenhändler«. Vendar pa naj izvzamemo lirizem in človečanstvo pesnikinje Vaccarescu, ki je dokazala, da ne pozna življenja samo iz tičje perspektive. Njene besede: »Madame, je suis sûr de mon sexe et je n'en prétends point changer« so všle v izročilo D. N. Končno spominjajo tudi komisije o ubogih in siromašnih — in to ne samo v Ženevi, temveč v vseh deželah in v vseh časih — na oni ples z napisom »za siromake«, s katerega pa so takoj zapodili tja zašlega reveža, ker je prišel brez fraka in rokavic...

Kolonialni mandati

V upravne probleme D. N. spadata predvsem dva režima, pod katerima sodelujejo veliki in silni z majhnimi in slabimi. To so mandati, ki so jih dobile nekatere države, da upravljajo bivše nemške in turške kolonije in province, in ki

* Madame, svesta sem si svojega spola in si ne želim v tem nobene izpremembe.

bi mogli sčasoma nadomestiti stari sistem kolonizacije v vsem svetu. Režim teh mandatov se menja z ozirom na doseženi razvoj naroda dotične kolonije. Palestina in Mezopotamija pod angleškim ter Sirija pod francoskim mandatom spadajo kot najbolj napredne kolonije pod režim A. Togo, Kamerun in Nemška zapadna Afrika pod režim B, vse druge kolonije pa pod režim C. Namen vseh teh mandatov pa je, da svojim področjem polagoma zagotovijo avtonomijo. Procedura je naslednja. Mandatarne sile predložijo po pristojni stalni komisiji za mandate, ki sestoji iz kolonialnih strokovnjakov D. N., svoja letna poročila, stalna komisija pa se sestaja dvakrat na leto, da ta poročila prouči in da pristavi svoje pripombe. Večina teh štirinajst dežel, ki so pod mandatom, kažejo večje ali manjše napredke, vse pa dajejo izdatne koristi svojim zaščitnicam. Zlasti je tako s Palestino, ki krepko napreduje pod angleško zaščito. Izgleda, da se ta dva trgovska naroda, angleški in židovski, kljub vsem razlikam v svojih metodah prav dobro ujemata in razumeta.

Zaščita manjšin

Drugo prav tako važno in žalostno upravno vprašanje je zaščita manjšin. V nekaterih državah se s tem režimom zadržujejo manjšinam življenje, individualna svoboda, svoboda veroizpovedi, uporaba materinega jezika in eventualno tudi pouk v tem jeziku. Vsaka kršitev teh obveznosti se more prijaviti Svetu Društva narodov, in sicer tako od članic D. N., ko tudi v obliki prošnje od vsake druge stranke. Tako je vsaj na papirju. Dejansko pa izgleda procedura malo drugače, in sicer ne samo zaradi napak v mirovni pogodbi in v proceduri pred D. N., temveč tudi zaradi zlorab na eni in na drugi strani. So manjšine, ki jim bo vedno dobro, ker imajo močnega brata in že to dejstvo zadostuje, da so zaščiteni od katerikoli neprijetnosti. So zopet dežele, katerih narodi so bili pred vojno od drugih tlačeni in ki torej dobro poznajo trpljenje te vrste, ki pa kljub temu danes tlačijo druge narode, kakor hitro so to mogli. Na drugi strani pa se obračajo na D. N. tudi najmanjše manjšine z najbolj matenkovskimi tožbami, dostikrat le v nameri, da agitirajo proti dotični državi, pa čeprav s tem kompromitirajo vso ustanovo manjšinske zaščite, ki jo itak smatra D. N. za privilegium odiosum, ker je neudobno igrati vloge milostive gospe, ki daje navedila guvernantu, kako da mora postopati z otroci njenega prvega moža. Sicer pa poznajo nedostatke te zaščite najbolj naši Slovenci. Kajti število slovenskih rodbin, ki so razrgane in ki se ne morejo niti sestati, ker vsled nepriznanja opcije ne smejo prestopiti neke državne meje, gre v stotine...

Posarje in Gdansk

V skupino administrativnih problemov D. N. je spadal tudi problem uprave Posarja, ki pa je bil pred kratkim likvidiran. Po čl. 49 mirovne pogodbe je igralo D. N. v tej zadevi vlogo komisarija fidejkomisa ter upravljalo to področje po posebni komisiji. Čeprav je bila ta komisija nad vse obzirna, se vendar ni moglo izogniti težkočam, ki so zastrupljale tako odnose med Francijo in Nemčijo kot tudi med Nemčijo in D. N., da je zaradi splošnega miru vse pozdravilo rezultat posarskega plebiscita. Sicer pa ta rezultat tudi Francozov ni razočaral, ker so pravočasno popravili svoje v vojni porušene rudnike, da morejo sedaj Nemci zopet od Francozov odkupiti sarske rudnike brez škode za francosko narodno gospodarstvo.

Tudi za svobodno mesto Gdansk uporabljajo D. N. določila mirovne pogodbe po načelu, da imajo narodi pravico, da se upravljajo sami. Prebivalstvo mesta je večinoma nemško, toda skozi njegovo pristanišče gre večina vse poljske pomorske trgovine. Po svojem visokem komisarju ter

po mednarodnem pristaniškem svetu rešuje D.N. vse spore med Gdanskom in Poljsko. Posredovanju D. N. se je treba zahvaliti poleg zboljšanja odnošajev med Nemčijo in Poljsko, da so pritožbe na svet D. N. vedno bolj redke in da je dobil Gdansk svoje dni posojilo v višini pol drugega milijona funtov za izgradnjo svojega pristanišča. Kakor se vidi, je D. N. kljub slabemu kreditnemu stanju na svetu še vedno najboljši posrednik za posojila.

Da bi se zagotovila popolna svoboda tranzita in popolna enakost pri pogojih

tranzita po železnica in mednarodnih morskih potih skrbijo tako imenovana Organizacija za komunikacije in tranzit. Njena organa: posvetovalna in tehniška komisija, predlagata po proceduri, ki je določena z barcelonskimi konvencijami, Stalnemu mednarodnemu razsodišču v Haagu spore med državami in skušata doseči prijateljsko poravnanje sporov. Pripravljata pa tudi vse resolucije in predloge za prevoz in tranzit, o katerih naj sklepa Mednarodna konferenca za promet.

(Dalje prihodnjič.)

Nove telefonske pristojbine

»Službene novine« z dne 27. februarja so objavile pravilnik o notranji telefonski službi s telefonsko tarifo. Pravilnik je zelo obširen in obsega skoraj 48 strani. Zato priporočamo vsem, da si nabavijo »Službeni list«, ko bo objavil pravilnik. Na dotično številko »Službenega lista« bomo posebej opozorili. V naslednjem objavljamo določila, ki se tičejo telefonskih pristojbin.

V tem pogledu določa čl. 20. pravilnika: Telefonska naročnina se določa v letnem znesku in se plačuje naprej za vsako tromesečje, ki se računa po koledarskem letu.

Telefonska naročnina se določa: 1. po številu telefonskih naročnikov v enem kraju ter se v ta namen dele vse telefonske postaje v šest razredov ter 2. po skupinah, v katere je dodeljen telefonski naročnik po svojem poklicu.

Razredi so določeni tako-le:

V VI. razredu so mesta s 1—25 naročnikov.

Letna naročnina znaša v tem razredu:

1. skupina	1100 Din;
2. skupina	900 Din;
3. skupina	700 Din;
4. skupina	540 Din;
5. skupina	pod a) 340 Din,
	pod b) 240 Din,
	in pod c) 160 Din.

V V. razredu so mesta s 26—50 tel. naročnikov.

Letna naročnina znaša v tem razredu:

1. skupina	1300 Din;
2. skupina	1000 Din;
3. skupina	800 Din;
4. skupina	600 Din;
5. skupina	pod a) 400 Din,
	pod b) 300 Din,
	in pod c) 160 Din.

V IV. razredu so mesta s 51—100 naročnikov.

Letna naročnina znaša v tem razredu:

1. skupina	2000 Din;
2. skupina	1400 Din;
3. skupina	1000 Din;
4. skupina	640 Din;
5. skupina	pod a) 440 Din,
	pod b) 340 Din,
	in pod c) 160 Din.

V III. razredu so mesta s 101—500 naročnikov.

Letna naročnina znaša v tem razredu:

1. skupina	2000 Din;
2. skupina	1800 Din;
3. skupina	1100 Din;
4. skupina	700 Din;
5. skupina	pod a) 500 Din,
	pod b) 400 Din,
	in pod c) 200 Din.

V II. razredu so mesta s 501 do 2000 naročnikov.

Letna naročnina znaša v tem razredu:

1. skupina	2800 Din;
2. skupina	2000 Din;
3. skupina	1300 Din;
4. skupina	800 Din;
5. skupina	pod a) 600 Din,
	pod b) 460 Din,
	in pod c) 240 Din.

V I. razredu so mesta z več ko 2000 naročniki.

Letna naročnina znaša v tem razredu:

1. skupina	3000 Din;
2. skupina	2200 Din;
3. skupina	1600 Din;
4. skupina	1000 Din;
5. skupina	pod a) 720 Din,
	pod b) 500 Din,
	in pod c) 300 Din.

Po skupinah so razdeljeni naročniki takole:

I. skupina:

Banke in njih podružnice, bančne poslovalnice, denarni zavodi in zavarovalnice (centrale in direkcije); trgovinska, industrijska, gradbena, tehnična, broderska in druga podjetja s kapitalom nad 1 milijon Din; tvornice; rudniki; veletrgovci; hoteli, restavracije in kavarne I. razreda; kino-gledališča; borze (denarne in produktne);

borzni senzali; drogerije na debelo; veleposesstva; podjetja za zračni promet; poštne agencije za prodajo kart; klubi (ko avto-klub, jokey-klub in podobni); varieteti in nočni bari.

II. skupina:

Državne, banovinske in obč. denarne ustanove; podružnice zavarovalnic; trgovinska, industrijska, gradbena, tehnična, broderska in druga podjetja s kapitalom od 500.000 do 1.000.000 Din; izvozne in uvozne pisarne ter poslovalnice;

velike trgovine; velike prodajalne lastnih tvorniških izdelkov; hoteli, restavracije in kavarne II. razreda; bolnišnice, državne, banovinske, občinske in zasebne, klinike, sanatoriji in uprave kopališč; skladišča, v katerih se prodaja; obrtniške delavnice z motornim pogonom in z več ko 15 delavci; Osrednji urad in OUZD ter bratovske skladišče; društva, združenja, zasebne vseučiliščne in podobne ustanove, ki redno prirejajo javna predavanja, tečaje, itd.; zavodi za stave; menjalnice in menjalci in agencije za zaščito avtorskih pravic.

III. skupina:

Trgovinska, industrijska, gradbena, tehnična in broderska podjetja s kapitalom izpod 500.000 Din;

obrtne delavnice z motorno silo in z manj ko 15 delavci; obrtniške delavnice in opekarne brez motorne sile in z več ko 15 delavci; majhne tvornice; državna, samoupravna in cerkvena gospodarska podjetja; zbornice, borze dela; manjše trgovine in trgovine s kurivom; manjše trgovine lastnih izdelkov; carinski posredniki in špediterji; lekarne in manjše drogerije; gostilne, prenočišča in kavarne; slaščičarne; skladišča, v katerih se ne prodaja; tiskarne; juvelirji, urarji; krojači ženskega perila in obleke; modisti in modne hiše; krznarji in njih prodajalne; optiki; uredništva dnevnikov in novinarske agencije; odvetniške, podjetniške, inženjerske in arhitektske pisarne, zdravniške in zobozdravniške ordinacijske sobe, vse izven stanovanja; notarji;

drugi klubi; avtomatični bifeji; zavodi za olepšanje; pisarne za posredovanje nepremičnin; izseljeniške agencije; informacijske pisarne in posredovalne pisarne; plesne šole; javne klavnice; kopališča; velezakupniki prodaje tobaka in soli.

IV. skupina:

Narodno predstavništvo, uradi, drž. banovinske in obč. ustanove ter šole in zavodi za vzgojo; cerkvene ustanove in župnišča; zasebne kulturne ustanove ko akademije znanosti, zasebna gledališča in podobno; poslaništva in konzulati; odvetniške, podjetniške, inženjerske, geodetske pisarne, zdravniške in zobozdravniške ateljeji v stanovanju;

† župnik Ivan Vrhovnik

Nenadoma je umrl v petek zvečer v visoki starosti 81. let upokojeni župnik in zlatomašnik Ivan Vrhovnik, znan kot eden naših najodličnejših zgodovinarjev, ki je z uspehom nadaljeval delo svojega šolskega prijatelja, pok. prof. Vrhovca.

Ni manj pa ni bil znan pokojnik po svojem v resnici idealnem rodoljubju, ki je bilo tako svetlo in tako čisto, da je bilo brez primere skozi desetletja.

S pokojnim Ivanom Vrhovnikom lega v grob mož, ki je bil po svojem plemenitem značaju, po svoji brezkompromisni zvestobi svojim idealom, po svojem globokem človekoljubju in po svoji izredni srčni kulturi pravi tip slovenskega gospoda najplemenitejšega kova.

Večna slava spominu slovenskega Aristida!

Združenje trgovcev za srez Ljubljana-okolica

ima 16. redno letno skupščino v četrtek, dne 21. marca 1935 ob pol 9. uri dop. v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva 27.

Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Računski zaključek za leto 1934. 4. Poročilo nadzornega odbora. 5. Proračun za leto 1935. 6. Samostojni predlogi. 7. Slučajnosti.

Če ob pol 9. uri dopoldne ne bo navzoč nih zadostno število članov, se bo sklepalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje, to je točno ob pol 10. uri dopoldne, § 374 o. z.

Samostojni predlogi se morajo vložiti pri upravi najkasneje 3 dni pred obnim zborom.

Letošnja skupščina bo v času težkih gospodarskih razmer. Trgovstvo ljubljanske okolice mora na tej skupščini s polnoštevilno udeležbo pokazati svojo stanovsko zavednost, ker le na takšni skupščini pridejo zahteve trgovstva, ki jih bomo obravnavali, do vidnega izraza in uspeha. Zato je udeležba za vse člane strogo obvezna in častna dolžnost.

Kdor se ne udeleži skupščine, ruši disciplino v naših stanovskih vrstah ter omalovažuje prizadevanje, onih tovarišev, ki se nesebično in požrtvovalno borijo za interese vseh ostalih članov. Zato tovariši in tovarišice, vsi na skupščino! — Uprava.

obrtne delavnice in opekarne brez motorne sile in z manj ko 15, a več ko 8 delavcev;

vodne, nabavljalne in zdravstvene zadruge ter zadruge in združenja na zadrugi podlagi za vzajemno pomoč ter male kreditne in hranilne zadruge; uredništva tednikov in mesečnikov; zasebna društva; ekspozitive OUZD; avtogaraže; zavodi za desinfekcijo in pensioni, ki oddajajo sobe.

V. skupina:

a)

zasebna stanovanja; zasebna humana, socialna, patriotska in zdravstvena društva v svojih prostorih kakor: gasilska, materinska, za zaščito otrok, Rdeči križ, Sokol, Jadranska straža. Nar. odbrana itd.;

uradniška društva; cerkve, samostani; zakupniki prevoza pošte v stanovanjih, garažah in hlevih;

advokati, podjetniki, inženjerji in zdravniki, ki so za trajno opustili prakso; vse druge obrtniške delavnice; prodajalci rož, branjevci, trafikanti, babilice;

trgovski potniki; bifeji, ljudske kuhinje, pensioni, ki ne oddajajo sob, krčme, mlekarne, menze.

b)

Državni in samoupravni upokojenci, ki se ne bavijo s kakšnim svobodnim poklicem;

drž. in samoupravni kontraktualni uradniki (v stanovanjih).

c)

Poštni nameščenci. Če nista naročnik zvezane stranske in glavne postaje ista oseba, potem plača naročnik stranske postaje isto naročnino, kakor bi jo plačal za telefon na posebni liniji.

Naročniki iz mest, ki nimajo svoje centrale, plačajo naročnino, ki velja za centralo, na katero so priklopljeni.

Politične vesti

Šest državnih list bo morda pri sedanjih volitvah, in sicer: vladna lista g. Jevtiča, lista Jug. narodne stranke g. Hodžere, lista skupine »Zbor« z dr. Ljotićem na čelu, socialistična lista z nosilec dr. Topalovićem in zagrebška lista, katere nosilec pa še ni določen. Govori se še o šesti listi, katere nosilec bi bil Boža Maksimović. Doslej pa sta definitivni samo prvi dve listi.

Kredit 5 milijard frankov je dala Francoska Narodna banka Italijanski banki. Obenem je dala Francija Italiji v Abesiniji proste roke. To je cena, ki jo je plačala Francija Mussoliniju za rimske sporazume. Tako piše diplomatski urednik »New York Post«.

Italijansko časopisje, posebno večje, je popolnoma izpremenilo svoj ton pri poročanju o Jugoslaviji. Sploh se opaja, da se je italijanska zunanja politika glede srednje Evrope in zlasti držav Male antante popolnoma izpremenila.

Ker je potovanje Simona v Berlin odloženo, pride v London nemški zun. minister v. Neurath. Moskvo in Varšavo obišče najbrže držav. podtajnik Eden, ni pa izključeno, da skupno z zun. ministrom Simonom, ker so ostali vsi angleški načrti brez ozira na nemško politiko neizpremenjeni.

Poročila grške vlade o porazu venizelistične vojske v Macedoniji, so bila prezigodnja. Zaradi slabega vremena in povodnji so bile vojne operacije sploh nekaj časa ustavljene. Kakor pa poročajo z bolgarske meje, so se odločilni boji med vladnimi in venizelističnimi četami že začeli. V bojih je baje padlo na obeh straneh 600 vojakov, nad 2000 pa jih je bilo ranjenih. Vlada poroča, da so njene čete zavzele Seres.

Nasprotno grškim vladnim vestem je uporniška mornarica zelo agilna. Križarka »Averov«, o kateri so že ponovno poročali, da je težko poškodovana, je zavzela otok Mitilene. Neka druga uporniška torpedovka pa otok Samos. Pri Solunu je zopet neka tretja uporniška bojna ladja bombardirala položaje vladnih čet.

Garniziji v Larisi in v Patrasu sta se pridružili venizelistom. Vendar pa vladne vesti še naprej zatrjujejo, da bo venizelistični upor najkasneje v dveh dneh udušen. Venizelos je baje pobegnil v Egipt. Vest pa še ni potrjena.

Zaradi grških dogodkov je nastala precejšnja napetost med Bolgarsko in Turčijo, ker je ta baje poslala v Trakijo 5 divizij. Tudi Bolgarska je zato okrepila svoje čete na meji proti Grčiji.

Italijanska vlada je na zahtevo grške vlade konfinirala gen. Plastirasa v Milano, turška vlada pa zadržala pet velikih grških parnikov, ki so vozili premog in nafto.

Venizelos hoče proglasiti Kreta za samostojno republiko in namerava takoj proglasitev uradno sporočiti Društvu narodov. Tako vsaj poroča Reuter po neki zanesljivi vesti iz Aleksandrije.

Italija je doslej odposlala v Afriko že 100.000 mož, od katerih je baje 70.000 dobrovoljcev. Še vedno pa pošilja nove čete v Afriko.

Nad 400 letal odpošlje Italija v Afriko. Kakor hitro dovoli egiptska vlada, da ta letala prelete egiptsko ozemlje, odlete vsa ta letala v Afriko.

Cela vrsta bolgarskih oficirjev je bila upokojena, da se je na ta način napravil konec političnim sporom med oficirji. Bolgarski listi pišejo, da je po teh upokojitvah enotnost v bolgarski vojski zagotovljena.

Gembeš je v zahvali na Mussolinijevo pozdravno brzojavko naglasil, da bo rova madjarska vlada vodila isto zunanjo politiko ko prejšnja vlada.

Volilni boj na Madjarskem bo v znamenju boja med Gembešem in Bethlenom, ki je izstopil iz vladne stranke. Del madjarskega tiska je takoj po sestavi volilne vlade prestopil na stran Gembeša. Bethlen pa je izjavil, da je razpust parlamenta protustaven in protizakonit.

Za industrijske države je posest kolonij s sirovinami kot nadomestilo za domače gospodarstvo neobhodno potrebna in Nemčija bi zratno lažje plačevala vse svoje tuje obveznosti, če bi bila še v posesti svojih kolonij, ki jih je gospodarsko v 20 letih tako dvignila, kakor druge velesile svojih niti ne v sto letih. Tako je govoril dr. Schacht pri otvoritvi lipskega velesojma in pri tem izrečno poudaril, da govori v popolnem soglasju s Hitlerjem. Prihodnja zahteva Nemčije bo torej vrnitev kolonij.

Denarstvo

Kredit na tekočih računih na podlagi vrednostnih papirjev

Glavna filiala Državne hipotekarne banke v Ljubljani je pričela dajati kredite na tekočih računih na podlagi državnih in po državi zajamčenih vrednostnih papirjev ter akcij Narodne banke in Priv. agrarne banke. Krediti se odobravajo do 70% tečajne vrednosti založenih papirjev. Obrestna mera znaša 1/2% nad vsakokratno lombardno obrestno mero, za sedaj 7 in 1/2%. Posojila po tekočih računih je odplačati v petih letih na ta način, da se vsake tri mesece plača poleg obresti še 5% prvotnega dolga kot odplačilo. Za vsa nadaljnja pojasnila naj se obračajo interesi na Glavno filialo D. H. Banke v Ljubljani.

Postna hranilnica v februarju

Število vlagateljev se je dvignilo za 4825 na 321.944, hranilne vloge pa za 26,5 na 760,4 milijonov Din. V čekovnem računu je bilo odprtih 75 novih računov in znaša sedaj njih skupno število 24.573. Promet po teh računih je dosegel 4,3 milijarde Din. Stanje vlog po čekovnem računu je doseglo 1.109 milijonov Din. Skupno so znašale koncem februarja vse vloge pri Poštni hranilnici 1.870 milijonov Din.

*

Upravni odbor Drž. hipotekarne banke je dovolil gradbenemu ministru kredit 100 milijonov Din za javna dela v okviru vladnega dvehletnega programa javnih del. Priv. agrarna banka v Beogradu ima svojo redno letno skupščino dne 7. aprila ob 9. v bančnih prostorih.

Belgijska vlada izda nov srebrni denar po 20 in 40 frankov. Iz prometa pa pridejo niklajstvi novci po 10 in 20 frankov. »Credit Lyonnais« izkazuje za 1. 1934. čisti dobiček v višini 82,9 (l. 1933. 83,2) milijona frankov. Banka bo zopet izplačala 20 odstotno dividendo.

Devizni položaj Rumunije se je zboljšal, ker je dobila Rumunija za njej pripadajočo proizvodnjo nafte v prihodnjih dveh letih predjem v višini 360.000 funtov. 200.000 funtov je dala družba »Astra Romana« (Royal Dutch), 160.000 funtov pa »Romana Americana« (Standard Oil). Denarja vlada ne bo porabila za nakup blaga v tujini, temveč za okrepitev svojih deviznih zalog.

SLOVENIA-TRANSPORT

LJUBLJANA - TELEFON 27-18

PREVOZI

Vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi — zbiranje robe — preselitve s poštvenimi vozovi v tu- in inozemstvo. — Informacije brezplačno.

Zaposlenost delavstva v februarju

(Po statistiki OUZD.)

V februarju je bilo povprečno zavarovano pri OUZD 42.561 moških, 29.854 žensk, skupno 72.415 delavcev, za 1.593 več kot v februarju lani.

Odstotek bolnih se je povečal za 0,12% na 3,01%.

Znova je padla povprečna dnevna zavarovana mezda; pri moških za 0,62 na 25,19, pri ženskah pa se je dvignila za 0,02 na 18,29 Din ter je skupno padla za 0,34 na 22,35 Din. Zaradi večjega števila zavarovancev pa je celotna zavarovana mezda narasla za 11.253 na 1.618.212 Din. Prirastek celotne zavarovane mezde je bil pri moških le neznaten, pri ženskah pa je znašal 11.120 Din.

Naraščanje zaposlenosti delavstva je v zadnjih 6 mesecih oslabelelo za približno 50%. Prav tako pa še vedno padajo delavske mezde, vendar v zadnjih 6 mesecih manj kot preje.

»Službeni list«

kr. barske uprave Dravske banovine z dne 9. marca objavlja: Uredbo o postopku ob stankah ali neredu na železnicah, v brodarstvu ali pri pošti, telegrafu in telefonu v kraljevini — Zvanje veroučiteljev v osnovnih šolah — Objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin — Razne razglase sodišč (med temi 33 dražbenih oklicev) ter uradov in razne druge objave.

TEDEEN LJUBLJANSKI BORZI

Poslednja poročila trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta;

promet Din 2.460.054'66.

Napram prejšnjemu tednu, ki je zaključil s skupnim prometom 2.590 tisoč dinarjev, pokazuje tekoči borzni teden le malenkostno nazadovanje deviznega prometa:

4. marca Din	419.763'43	Dunaj-London
5. marca Din	286.106'67	Dunaj
6. marca Din	326.680'90	Newyork
7. marca Din	1.138.424'77	London-Newyork
8. marca Din	289.078'89	Dunaj

Dnevni devizni promet se je gibal slično kot v minulem tednu z edino razliko, da je bil tokrat dosežen največji dnevni devizni promet na četrtkovem borznem sestanku, medtem ko je v zadnjem tednu izkazoval najvišji doseženi dnevni devizni promet ponedeljkom borzni sestanek, in sicer v višini skoraj 800 tisoč dinarjev.

Vse v tisočih dinarjev:

Devize: Amsterdam minul teden (64), tekoči teden 35, Berlin (—) 5, Din. deviza (183) 167 avstrijski privatni kiring, Dunaj (1267) 586 privatni kliring, Curih (33) 74, London (633) 825 inkl. priv. kliring, New York (228) 410, Praga (—) 3, Pariz (74) 333, Trst (108) 17, Stockholm (—) 1, Varšava (—) 4.

Temeljem spodnje tabele je v tem tednu nazadoval promet v avstrijskih šilingih za 681 tisoč dinarjev, v italijanskih lirah pa skoraj 100 tisoč dinarjev, medtem ko je porasel promet v angleških funtih za 192 tisoč dinarjev, v ameriških dolarjih 182 tisoč dinarjev in v francoskih frankih celo za 259 tisoč dinarjev.

Narodna banka je posredovala le v Curihu (za Din 50.000—), Amsterdamu (za Din 25'000) in v Parizu (za Din 50.000).

Izmed privatnih kliringov je na vseh borznih sestankih beležil edinole avstrijski šiling, in sicer od Din 8'25 do Din 8'35 dne 4. in 5. t. m., Din 8'40 do Din 8'50 v sredo, Din 8'78 do Din 8'88 v četrtek, včeraj pa nekoliko nižje, t. j. Din 8'70 do Din 8'80.

	4. marca 1935	8. marca 1935
	S prim. Narodne banke	S prim. Narodne banke
	Povpr. Ponudba	Povpr. Ponudba
	Din	Din
Amsterdam	2970'—	2984'60
Berlin	1756'08	1769'95
Bruselj	1025'98	1031'04
Curih	1421'01	1428'08
London	206'94	209'—
Newyork	4305'57	4341'88
Pariz	289'48	290'92
Praga	182'91	184'02
Trst	368'83	371'91

Tekom tega tedna so bile dosežene na tukajšnji borzi te-le tečajne razlike (vse izraženo v poenih): Amsterdam + 6—, Berlin + 3'97, Bruselj — 1'61, London — 0'60, Newyork — 0'90, Pariz + 0'13, Praga + 0'27, Trst — 3'81, Curih + 3'21. Notica Curih je bila 5. t. m. Din 1428— do Din 1430'07, 6. in 7. t. m. pa isti tečaj kakor včeraj.

Notie ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca nestalna.

Položaj na tukajšnjem efektnejem tržišču je ostal brez izprememb. Prometa ni bilo, medtem ko so državni papirji beležili od ponedeljka na petek (8. t. m.) z neznat-

KUVERTA
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

nimi tečajnimi oscilacijami in včeraj dosegli te-le denarne oz. blagovne tečaje:

7% inv. pos.	Din 75— do Din 76—
8% Blair	Din 75'50 do Din 77—
7% Blair	Din 66— do Din 67—
Seligm. obv.	Din 69— do Din 71—
Agrarne obv.	Din 46— do Din 48—
Begluske obv.	Din 65— do Din 66—
Vojna škoda	Din 375— do Din 377—

V primeri s ponedeljkovim borznim sestankom je včeraj beležilo 7% investicijsko posojilo za eno točko višje v povpraševanju, Agrarne in Begluske obveznice pa za eno točko višje v ponudbi, dočim je Vojna škoda popustila v tem času za šest točk v ponudbi in povpraševanju.

Žitno tržišče

Tendenca še vedno stalna.

Cene so ostale ves tekoči teden neizpremenjene, zaključena pa sta bila le dva vagona pšenice.

Notice so bile včeraj naslednje:

Žito:

(Cena za 100 kg franko vagon nakladalna postaja.)

	Din	Din
Koruzi:		
prekomerno suha, s kvaliteto garancijo, franko vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu	72—	75—
prekomerno suha, s kvaliteto garancijo, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu	68—	70—
bela, prekomerno suha, za mleto sposobna, s kvaliteto garancijo, franko vagon bačka post., plačljivo proti duplikatu	88—	90—
Oves:		
zdrav, suh, rešetana, franko vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	105—	110—
Pšenica:		
zdrava, rešetana, suha, 79 kg, 2%, franko vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu	127'50	130—
zdrava, suha, rešetana, 78 kg, 2%, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu	125—	127'50

Mlevski izdelki:

Moka:		
pšenična Og. banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	210—	230—
pšenična Og. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	205—	225—
pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	195—	215—
pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	175—	195—
Otrobi:		
pšenični debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	105—	110—

Lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena mlačna.

Naš promet v Italijo je v toliko urejen, da bodo stopile omejitve glede kontingenta šele z aprilom v veljavo. Da li bo kontingent razširjen na naš izvoz še ni znano. Tozadavna pogajanja bodo — kakor do sedaj znano — še ta mesec v Rimu. Vsled nemirov v Grčiji je vsako trgovanje z Grčijo ukinjeno. Zadnje čase so nekatere večje italijanske tvrdke pokupile pri nas precejšnje količine desk smreka-jelka za izvoz v kolonije. Vsled nujnosti teh dobav pa so prišle v poštev le nekatere večje produkcije, ki so imele večje zaloge in so lahko takoj odposlale blago. Sicer pa je situacija na lesnem trgu še dokaj nejasna, ker se pač ne ve, kaj prinese še bližnja bodočnost.

Povprašuje se močneje po tesanem lesu, zlasti tanjših dimenzijah, medtem ko se debelejši trami ne oddajajo in tudi ni izgleda, da se bo situacija v tem pravcu kaj izpremenila. Zbog tega je priporočati, da se produkcija debelejšega tesanega blaga kolikor mogoče omeji in se bolj forsira produkcija drobiža, dočim naj se debelejša blago raje porabi za rezanje desk, ki se pač veliko lažje oddajo.

V bukovini se išče le suha, parjena bukovina v I. in II. kakovosti, v hrastovini pa se je oddalo le nekaj podnic za izdelavo železniških vozov. Kupčija v drvah in oglju je popustila.

Zunanja trgovina

Nашa zunanja trgovina v januarju

Iz sezonskih razlogov se je naš izvoz v januarju v primeri z onim v decembru zmanjšal. Vendar pa je bil večji kot v januarju 1934. Skupno smo izvozili v januarju 210.625 (lani 237.367) ton blaga v skupni vrednosti 267,7 (lani 282,7) milijonov Din. Izvozili smo torej sicer za 26.367 ton manj, a smo dobili za blago 35 milijonov Din več. Cene izvoznih predmetov so se torej popravile.

Predvsem je nazadoval izvoz pšenice, koruze in suhih češpelj, povečal pa se je izvoz otrobov, konoplje in fižola. Popustil je tudi izvoz konj in goveje živine ter perutnine, dvignil pa se je izvoz svežega mesa, jaje in svinjske masti. Znatno se je dvignil tudi izvoz sirovih kož. Zelo je popustil izvoz lesa. V decembru smo izvozili še 6525 vagonov gradbenega lesa, letos v januarju pa samo 4477 vagonov. Nazadovale je tudi izvoz drvel in oglja, dočim je bil izvoz lesenih izdelkov nekoliko večji.

Uvozili pa smo 56.886 (lani 59.628) ton blaga v skupni vrednosti 263,3 (lani 259,5) milijonov Din. V primeri z lanskim januarjem smo v letošnjem uvozili za 2.742 ton ali 4'60% manj, po vrednosti pa za 3,7 milijonov Din ali za 1'42% več.

Zelo se je povečal uvoz strojev od 9,2 na 18,6 milijonov Din, padel pa je uvoz bombaža in bombažnega prediva ter volne in volnenega prediva.

Naša trgovinska bilanca, ki je bila lani v januarju pasivna za 26,9 milijonov Din, je bila letos aktivna za 4,4 milijonov Din.

Italijanski industriji primanjkuje premoga

V ministrstvu za korporacije zaseda v permanentni posvetovalni odbor, ki ima nalogo, da prouči vse možnosti za sklenitev trgovinskih pogodb na podlagi kompenzacij. Nove pogodbe so Italiji nujno potrebne, ker je začelo italijanski industriji primanjkovati premoga. Finančno ministrstvo je zato pozvalo vse industrije, da si začasno naroče premog pri italijanskih železnicah. Končno se napoveduje v okrožnici, da bodo v najkrajšem času sklenjene z državami, ki dobavljajo premog, potrebne trgovinske pogodbe.

*

Nad 2000 vagonov suhih in okoli 1500 vagonov svežih češpelj je bilo v zadnji sezoni izvoženih iz Donavske banovine.

Izvojni konzorcij so ustanovile v Trstu razne trgovske tvrdke in industrijska podjetja. Konzorcij bo prevzel tudi vse devizne transakcije, kompenzacijske kupčije in skrbel tudi za plačilo zamrzlih terjatev. Konzorcij ima oficialni značaj.

Na vseh italijanskih trgih so se znatno dvignile cene sirovin. Deloma je to posledica italijanskih uvoznih prepovedi, deloma pa tudi nazadovanja lire.

Švica je ustavila izdajanje uvoznih dovoljenj za vino. Uvoz je v bodoče mogoč samo proti plačilu povišanih carinskih postavk.

Dr. Schacht je v svojem govoru ob otvoritvi lipskega velesejma ostro nastopil proti klirinškim pogodbam, ker te ovirajo tranzitno trgovino ter s svojim birokratskim sistemom odvračajo kupec. Poleg tega so klirinški dogovori povzročili, da evropski dolžniki vedno bolj odlašajo s plačili. Ti klirinški dogovori tudi preprečujejo gospodarsko obnovo Nemčije.

Produkcija nafte se je v Rumuniji dvignila od 7,3 v l. 1933 na 8,5 milijona ton v l. 1934. Izvoz petroleja pa se je v tem času dvignil po količini od 5,6 na 6,2 milijona ton, dočim je po vrednosti padel od 7,6 na 6,9 milijard lejev.

Že v 24 urah

harva, plesira in ko-mišno snazi obleke, klobuke itd. Skrobl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače porilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Opozarjamo na današnji oglas Praškega vzorčnega velesejma, ki bo v dneh od 10. do 17. marca. Letošnji velesejem bo podal popolno sliko o visokem stanju čl. industrije. Obiskovalcem velesejma so dovoljene vozne in druge ugodnosti.

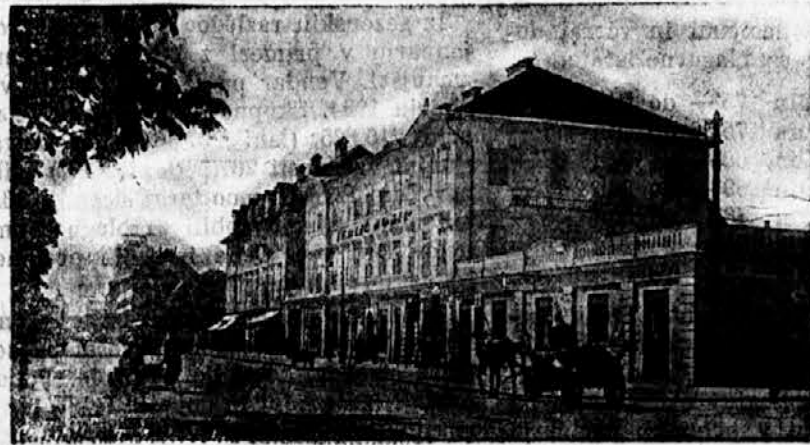
Verlič Josip, Ljubljana

lastnik trdke.

Ant. Krisper
Coloniale
Tyrševa c. 31

Ustanovljeno
leta 1834

Telefon št. 22-63
Brzjava.
Krispercoloniale

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Veleprazarna kave - Mlini za dišave

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka ter vseh vrst mineralne vode
Točna posrežba! Ceniki na razpolago!

CENTRALNI TRG ČEHOSLOVAŠKE INDUSTRIJE

PRAŠKI EKSPORTNI SEJEM

od 10. do 17. marca 1935

Najboljše tržišče za industrijske proizvode. — 50% popust na čehoslovaških železnih, 25—50% na inozemskih železnih, parobrodskih in zračnih linijah. Nadajne informacije in sejske izkaze dobite pri zastopniku praškega vzorčnega velesejma:

ALOMA COMPANY, d. z o. z. Ljubljana, Aleksandrova cesta 2.
ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT, PUTNIK, Gajeva ul. za nebotičnikom
ali direktno pri Direkciji praškega velesejma, Praga VII, velesejska palača

- Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
- izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Ljubljana

Gregorčičeva ul. št. 17 c

Telefon 22-67

Naročajte „Trgovski list“!

Pokvarjeni stroji in roki državnih dobav

Centrala industrijskih korporacij opozarja, da morajo podjetniki dostikrat plačati kazni, ker niso zaradi pokvarjenih strojev mogli v roku dovršiti prevzetih državnih del. Prošnje za oprostitev od kazni so navadno brezuspešne, ker niso podjetniki takoj nepobitno dokazali, da niso mogli izpolniti svoje zaveze v roku zaradi nepremagljive zapreke, ki je nastala vsled pokvarjenja stroja. Zato je potrebno, da podjetniki takoj komisijsko in v navzočnosti uradnega organa ugotovijo, kako in zakaj se je pokvaril stroj. Naknadne ugotovitve zbornice se le redko upoštevajo, če se iz njih ne vidi, da se je nastala škoda takoj ugotovila.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljen je konkurz o premoženju čevljarja Ivana Brodnika v Vidmu, ker je bila razdeljena vsa masa. Iz istega vzroka je odpravljen tudi konkurz o premoženju posestnika in trgovca Samuela Weissa v Sercidici.

Končano je poravnalno postopanje mizarja Franceta Berganta v Dravljah.

Nadalje je končano poravnalno postopanje trgovca Leona Medena v Grahovem.

Občni zbori

Zaščitaz r. z. z o. z. v Ljubljani ima redni občni zbor dne 19. marca ob 10. v zadružnih prostorih v Ljubljani, Masarykova 14/II.

Celjska posojilnica, d. d. v Celju ima redni občni zbor v sredo, dne 27. marca ob 5. popoldne v sejni dvorani Narodnega doma v Celju.

Elektrarna za Škofjo Loko in okolico ima XV. redni občni zbor v sredo, dne 27. marca ob 11. v sejni dvorani Mestnega doma v Škofji Loki.

Doma in po svetu

Ljubljanska filharmonija je bila ustanovljena v Ljubljani. Stela bo 76 godbenikov. Prvi koncert bo že ta mesec. Ape-liramo zlasti na gospodarske kroge, da krepko podpirajo Ljubljansko filharmonijo.

Novi italijanski poslanik v Beogradu Guido Viola conte di Campalto je prišel v Beograd.

»Jugoslavenski dnevnik«, ki ga je leta 1929. ustanovil dr. Fedor Nikić in ki je izhajal najprej v Subotici, kasneje pa v Novem Sadu, je prenehal izhajati.

Širša konferenca obrtniških, industrijskih in delavskih zbornic bo v najkrajšem času proučila vprašanje revizije zaposlenja tujih delavcev in nameščencev.

Gradbeno ministrstvo pripravlja pravilnik ali uredbo za izdelavo plinskih, vodovodnih, kanalizacijskih instalacij ter onih za centralno kurjavo in prezračevanje.

Znižanje potniške tarife je zelo dvignilo potniški promet na železnici. Iz Novoga Sada poročajo, da se je dvignil potniški promet za 25 odstotkov in da je nasprotno na avtobusih padlo število potnikov.

16.000 ha in nad 1000 hiš je pod vodo v požarevaškem srezu. Nekatere so se začele že podirati.

Reški škof je poslal na vse župne urade okolišnice, v kateri opozarja, da je padlo število rojstev v reški škofiji v zadnjih 20 letih za 50 odstotkov.

Čehoslovaška vlada je izdelala zakonski načrt, po katerem bo vsak delodajalec zavezan, da namesti onega delavca, ki mu ga pošlje posredovalni urad za službe. Le, če mu urad v štirih dneh po prijavi prostega mesta ne pošlje nobenega delavca, sme delodajalec namestiti novo delovno moč po prosti volji. Vse zasebne posredovalnice za delo pa se odpravijo.

TRGOVCI! Ali ste že naročeni na Trgovski list?

Nemška manjšina na Madjarskem je padla v letih 1920—1930 od 551.000 na 475.000 duš. Če bi se madjarizacija v tem tempu nadaljevala, bi nemška manjšina na Madjarskem izginila v 70 letih popolnoma.

Na angleških koledvorih so nabiti plakati s tem besedilom: »Če hočete spoznati ta svet, potem se peljite z železnico. Če pa hočete spoznati drugi svet, potem potujte z avtom!«

V Kodanju je bil aretiran neki Amerikanec, ki ni imel nič manj ko 10 potnih listov, od katerih se je vsak glasil na drugo ime. Našli so pri njem tudi večje število šifriranih pisem. Na podlagi teh so aretirali še 12 drugih tujcev. Gre ali za mednarodne špione ali pa za komunistične agitatorje.

Povprečno je na Dunaju vsak dan deset samomorov. Policija je zato prepovedala časopisom poročati o teh samomorih. Od slej seveda ni nobenega samomora več. Kako že pravijo, da dela noj?

Pri Bolcanu je plaz zasul štiri tihotapce. Vsi so mrtvi. Tudi iz drugih krajev poročajo o podobnih nesrečah.

Težka železniška nesreča je bila zopet v Franciji. S tira je skočil brzovlak, ki je vozil iz Bordeauxa v Angoulême. Pet potnikov je bilo ubitih, 20 pa hudo ranjenih.

Tržna poročila

Ljubljanski trg

Uvoz zelenjave iz Italije ponehuje in na trg prihaja zgodnja zelenjava iz Dalmacije. Cene zelenjavi so še visoke. Endivija je po 8 do 10, špinata po 6 do 8 Din za kg. Prodaja se tudi že domači motovilec, ki je po 6 do 7 Din za kg. Cena druge zelenjave je: radič po 4, cvetača po 4 do 5, ohrovt po 6, kolerabe podzemljice po 10 do 15, zelenjava za juho po 2 do 3 Din. Pocenitev železniških kart se kaže tudi na trgu in je zlasti z Dolenjskega na trgu več prodajalk. Sadja je na trgu zadosti. Najboljša jabolka so po 8 Din, slabše vrste po 5 Din. Perutnine je na trgu mnogo, posebno z Dolenjskega. Manjši piščanci so po 15 do 17, večji pa po 20 Din. Cena mesu je ostala neizpremenjena. Govedina je po 8 do 10, koštrunovina po 6 do 8, svinjina prvovrstna po 10 do 14, drugovrstna pa po 8 do 12 Din. Konjsko meso je po 4 Din za kg.

Zagrebski tedenski sejem

Zaradi lepega vremena je bil dogon na zadnjem tedenskem sejmu dne 8. t. m. zelo velik, kupčija z govejo živino pa ni bila posebno živahna, ker ni bilo tujih kupcev. Živahna pa je bila kupčija s konji, ker so jih kupovali italijanski trgovci. Dogon: 11 bikov, 353 krav, 34 junice, 201 vol, 26 juncev, 195 telet, 905 konj in žrebet, 685 prešičev ter 408 pujskov.

Cene: biki po 3, krave za mesarje po 2'50 do 3'25, za klobase po 1'50 do 2'—, junice za klanje po 3'25 do 4'—, za rejo po 800 do 900 (za žival), voli I. vrste po 4 do 4'70, II. po 3'15 do 3'75, bosanski po 2'50 do 3, junici po 3'15 do 3'70 Din za kg žive teže, živa teleta po 5'50, zaklana po 6'50 do 8, pitani prešiči po 6'75 do 8, nepitani po 5 do 5'75, zaklani po 10'50, zaklani pujski po 12 do 14, koze po 7 do 8, zaklana jagnjeta po 7 do 8, lahki konji po 3500 do 4000, srednji po 5 do 6 tisoč, težki po 7.500 do 8.000 Din za par, lahka žrebeta po 800 do 900, težka po 1000 do 1300 Din za grlo, konji za klanje po 1'25 do 1'50 za kg.

Detelja po 50 do 60, otava po 45 do 55, slama za krmo po 40 do 45, slama za steljo po 30 do 35 Din za sto kg.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 10. marca: 7.30: O sodobni kmetijski kulturi (Kroš Josip) — 8.00: Matji zakliče! (plošče) — 8.20: Poročila — 8.30: Mandolinistični sekstet — 9.00: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka) — 9.20: Prenos iz trnovske cerkve — 9.45: Uvertire na ploščah — 10.00: Proti tuberkulozi (dr. Neubauer) — 10.20: Klavirski solo na ploščah — 10.40: Pevski koncert sokolskega društva iz Škofje Loke — 11.40: Mladinska ura (Cirila Medvedova) — 12.00: Čas, Radijski orkester (po željah) — 15.00: Plošče (po željah) — 16.00: Pevski zbor P. H. Sattnerja, vmes citraški tercet »Vesna« — 19.30: Nac. ura — 20.00: Čas, poročila, program za ponedeljek — 20.10: Vombegar: Smuk, smuk, smuk, urno vozi drug! (Vesela vrsta tragičnih in komičnih dogodkov iz smučarskega življenja nesmučarjev), izvaja Radijski dramski studio.

Ponedeljek, dne 11. marca: 12.00: Dober dan lepa gospa (Harmonisti) na ploščah — 12.50: Poročila — 13.00: Čas, Mojstri na strunah (plošče) — 18.00: Počitniško poto-vanje: Rosas (Maša Slavčeva) — 18.20: Pod polmesecem (plošče) — 18.40: Slovenščina (dr. Kolarič) — 19.10: Zdravniška ura (dr. Magajna) — 19.30: Nac. ura — 20.00: Prenos opere iz Zagreba, v od-moru: Čas, poročila, jedilni list.

Torek, dne 12. marca: 11.00: Šolska ura: Ob 25 letnici smrti pesnika Antona Medveda (dr. Rudolf Kolarič) — 12.00: O morju in od morja (plošče) — 12.50: Poročila — 13.00: Čas, Grieg: Peer Gynt I. II. (plošče) — 18.00: Otroški kotiček (ga. Gabrijelčičeva) — 18.20: Dr. Marija Montessori in njena metoda (Mila Melihar) — 18.40: Nemščina (dr. Kolarič) — 19.10: Pravna ura (dr. Knaflič) — 19.30: Nac. ura — 20.00: Čas, jedilni list, program za sredo — 20.10: III. Stilni večer slovenske glasbe, uvodno besedo govori dr. Dolinar, klavirske skladbe izvaja dr. Danilo Švara — 21.00: Pevski koncert Draga Burgerja, vmes radijski orkester in čas ter poročila — 22.30: Angleške plošče.